

Naturens skafferi. Daggkäpa kan användas till både te och hudkrämer. Det har Stina Leimanis och Natassia Fry fått lära sig under veckan i Kjoland.

FOTO: KARINA JONSSON

Asfaltblommor i naturens skafferi

■ Från Stockholms asfaltdjungel till fjällskogen vid Kallsjön. Ett rejält skutt för 20 ungdomar mellan 13 och 16 år, som denna vecka deltar i "miljökollo" i

Kjoland, två mil norr om Huså. Lägret arrangeras av Sommarbarnsbyrån i samarbete med Annifrid Lyngstads miljöfond, och i går kom Annifrid själv på

besök i Kjoland: – Tanken på ett miljökollo väcktes i fjol när jag var här på ripjakt och fick känna den stora frid som råder här uppe, berättade hon.

SIDAN 6

Från tanke till handling på miljökollo för unga

KJOLAND (LT)

Utan dusch, inget varmvatten och utedass, och inte ens en kiosk inom de närmaste milen.

Att komma direkt från Stockholm till Kjoland, två mil norr om Huså vid Kallsjöns västra sida, måste vara en kulturchock om man är tonåring.

I en vecka ska 20 ungdomar mellan 13 och 16 år vara på miljökollo tillsammans med 4 ledare.

– Vår målsättning är att börja tidigt i kedjan. De ska se och känna skönhet, inse värdet att ta hand om naturen. Vi vill ge dem perspektiv och vi går in på allt de frågar om, säger Håkan Eliasson från Naturakademien, som är en av ledarna.

TRE DAGAR

– Det tog tre dagar innan de såg skönheten i naturen. Det var igår när vi gick på fjället, då ville de bara ligga ner och njuta.

Han berättar om två av flickorna som de första dagarna var helt knäckta av festerna som de skulle missa, men som nu är dem som uppskattar naturen i Kjoland mest av alla.

– Vad kul det är att vi är här och ger dem det här. Igår var jag ute samlade växter och örter som vi skulle använda till te och hudkrämer, säger Lillian Alterskjaer. Hon är också en av ledarna.

KOMPOST

Kim Svensson har fullt med att spika klart komposten, som han började med igår. Ett par gamla dörrar utgör stommen till bygget. Det är bråttom för komposthinken inne i köket är full och måste tömmas.

– Hur mycket spån och jord ska jag lägga i boten, undrar Kim Svensson.

Byggandet av komposten är en av aktiviteterna på kollet. Paddla kanot och laga mat är annat som måste göras.

HANDLING

– Vi vill vrida miljö-tänkandet mot handling. Vi visar också våra bilder med lokalt engagemang här i kommunen. Hela tiden utgår vi från vad ungdomarna vill, säger Lillian Alterskjaer.

Annifrid Lyngstad och Tommie Lindström fick smaka på soppan, som var tillagad på lök, potatis, algört och mjölkört.

FRÅGOR

Efter en stunds tvekan så kom frågorna till Annifrid om hennes artistliv och då förstås ABBA. För de här tjejerna hade också haft dem som sina idoler. Och Annifrid talade om att det fanns både fördelar och nackdelar med att vara artist. Sen fortsatte diskussionen runt matbordet om allt från vittor till om snön på fjället skulle smälta innan de åkte hem.

ABBA-Frida på besök. Igår besökte Annifrid Lyngstad miljökollet i Kjoland. Här tillsammans med ledarna Håkan Eliasson och Lillian Alterskjaer.

Friden på fjället gav Frida idén

KJOLAND (LT)

– Jag hoppas att det här miljökollet ska ge frön som man bär med sig och som gror hos några, säger Annifrid Lyngstad när hon besöker Kjoland på tisdagen.

Hon var här för att se på hur samarbetet mellan den miljöfond hon själv bildat och Sommarbarnsbyrån från Stockholm såg ut på plats.

– Jag var här i augusti förra året på ripjakt. Då pratade jag med Bengt Mona, som äger Kjoland och Fävikens, och då väcktes tanken.

BARN VIKTIGA

– Vi var också uppe på fjället och fick känna den stora frid som råder här uppe, säger Annifrid Lyngstad.

– Jag valde att satsa på barnvärlden, därför att det är viktigt med barn. De måste få till sig något annat än från skolan, som inte alltid är bra, eller hemifrån. Det här kan ge något som kan hjälpa på vägen.

Annifrid Lyngstads miljöfond, som grundades 1992, samarbetar med Sommarbarnsbyrån i Stockholm. Sommarbarnsbyrån tillhör Stockholms stad och ligger under resursförvalt-

ningen för skola och socialtjänst och har kolloverksamhet.

Idén med en miljöaspekt på kollo startade 1994. Miljöfonden står för de extra kostnader som uppkommer. Fonden som är en stiftelse står även för en handledarutbildning av personalen.

– Vi kände att vi behövde något nytt med miljö-tänkande. Vi lade ner miljökollet i Borås på grund av att tänkandet hade förändrats. Här finns en hel sammanhållen tanke om miljön. Man når ungdomarna från början, säger Tommie Lindström, byråchef på Sommarbarnsbyrån.

JAKT OCH VILTKOLLO

– Min egen syn på kollo har också förändrats. Jag har arbetat sedan 1971 med kollo.

Tommie Lindström säger att man idag har en enorm ökning av barn som vill åka på kollo. Det är inte fult längre att åka på koloni på sommaren. Han drar paralleller med 40-talet och de sämre tider som räddade då också.

– Efter ett förslag från min man har vi också startat ett jakt- och viltkollo i Västergötland. Det är viktigt att ge kunskap om jakt och visa en annan sida, säger Annifrid Lyngstad. Qi-gong, en kinesisk form av energigymnastik, är något som hon har med på några av kollona.

– Har själv provat det och vet att det fungerar. Den vänder sig mot andlighet, viktigt när religionen försvinner. Qi-gong är inte bunden till religion utan närmar sig andlighet.

På fem platser i landet har Annifrids miljöfond och Sommarbarnsbyrån kollon varav Kjoland är det nordligaste. Alla kollon är fullbelagda och platserna måste lottas ut. I år var det över 1 500 barn som inte kom med.

KARIN EKBLOM

Matlagning. Jonathan Renaste Toungsook hackar lök till tisdagens lunchsoppa. Mia Lyth som går en ledarskapsutbildning i Stockholms skärgård är nu praktikant på lägret.

Källsortering. Kim Svensson får hjälp med kompostbygget av Lillian Alterskjaer på miljökollet i Kjoland.

TEXT: KARIN EKBLOM
FOTO: KARINA JONSSON